

ZONNEPARK ROODEHAAN IIA

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Opdrachtgever:	Zon Direct Groningen B.V.
Auteur:	SolarAdvies - F. Swart
Datum:	24 juni 2019

1 INHOUDSOPGAVE

1 INHOUDSOPGAVE2

1. INLEIDING3

1.1 AANLEIDING EN SAMENVATTING3

1.2 MAATWERKPROCEDURE3

1.2.1 Overige uitgangspunten voor ontwikkeling4

1.2.2 Landschappelijke inpassing4

1.2.24

2. PLANBESCHRIJVING.....4

2.1. LOCATIE4

2.2. HUIDIGE SITUATIE.....6

2.3. TOEKOMSTIGE SITUATIE6

2.4. BENODIGDE VERGUNNINGEN.....9

2.5. VOOROVERLEG.....10

3. BELEID 11

3.1. EUROPEES EN RIJKSBELEID 11

3.2. PROVINCIAAL EN REGIONAAL BELEID 14

3.3. GEMEENTELIJK BELEID..... 15

3.4. MASTERPLAN GRONINGEN ENERGIENEUTRAAL..... 16

4. MILIEU EN OMGEVING 17

4.1. NATUUR..... 17

4.1.1. Situatie plangebied..... 17

4.1.2. Resultaten..... 18

4.2. LANDSCHAP EN ARCHEOLOGIE..... 21

4.3. BODEM 24

4.4. WATER..... 25

4.5. GELUID..... 26

4.6. LUCHTKWALITEIT 26

4.7. VERKEER..... 27

4.8. EXTERNE VEILIGHEID 27

4.9. CONVENTIONELE EXPLOSIEVEN..... 27

4.10. LICHT EN ZICHT 29

4.11. M.E.R.-BEOORDELING..... 30

5. HAALBAARHEID 31

5.1. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID 31

5.2. FINANCIËLE UITVOERBAARHEID..... 32

6. CONCLUSIE 33

7. BIJLAGEN 34

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding en samenvatting

In opdracht van Zon Direct Groningen B.V. ("ZDG") heeft SolarAdvies een ruimtelijke onderbouwing opgesteld voor de beoogde ontwikkeling van een zonnepark, Roodehaan Fase IIA, van ca. 10.1 MWp op een terrein ter grootte van ca. 12 hectare, aangrenzend aan Fase I van zonnepark Roodehaan, locatie Roodehaan Groningen. Na het volgen van een aanbestedingsprocedure zal dit project een zgn. innovatieve 'directe lijn'-verbinding krijgen met het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), locatie Jeverweg, als beoogde afnemer van de duurzaam opgewekte zonnestroom.

Aangrenzend aan de Zuidzijde van Fase IIA wordt tevens door onderhavige ontwikkelaar Fase IIB en wordt aan de oostzijde door een andere initiatiefnemer, Solarfields, Fase III in het grotere projectgebied Roodehaan ontwikkeld. Fase IIA, IIB en III zijn qua vormgeving en landschappelijke inpassing in onderlinge samenwerking op elkaar afgestemd.

In deze ruimtelijke onderbouwing worden de technische, ruimtelijke en milieutechnische implicaties van de beoogde zonnepark-ontwikkeling onderzocht en worden deze getoetst aan regelgeving, vigerende bestemmingsplannen, ecologische, archeologische en cultuurhistorische aandachtspunten/regelgeving en wordt er tevens rekening gehouden met de omwonenden belangen en de verduurzamingsambities van het Rijk, de Provincie Groningen (de "Provincie") en de Gemeente Groningen (de "Gemeente").

Voor zowel Gemeente als Provincie zijn de ontwikkeling van zonneparken in Groningen als belangrijk element in de gewenste energietransitie. Daarvoor zijn een aantal zoekgebieden in Groningen aangewezen, waar Roodehaan er één van is. Door Gemeente en Provincie wordt het totale plangebied (Fase I, II en III, zie figuur 2.1) als één geïntegreerde zonnepark-ontwikkeling beschouwd, waarbij in de visuele en landschappelijke vormgeving rekening mee is gehouden. Daarnaast is belang gehecht aan het landschappelijk inpassen van de historische rivierloop van de vroegere Hunze-meander (zie figuur 2.2). Als laatste stringente voorwaarde voor de ontwikkeling is de participatie en betrokkenheid van omwonenden en inwoners van de stad Groningen bij de ontwikkeling van Fase II en III.

1.2 Maatwerkprocedure

Als onderdeel van de aanvraag omgevingsvergunning dient een planologische procedure doorlopen te worden en aangezien het een gebied met aanduiding Buitengebied in het bestemmingsplan betreft, een zgn. versnelde maatwerkprocedure van de Provincie. Een provinciaal aanwijfsbesluit is echter niet noodzakelijk.

In deze planologische procedure dient middels een omgevingsvergunning te worden afgeweken van het vigerende bestemmingsplan. Voorliggende Ruimtelijke Onderbouwing met technische, ruimtelijke en milieutechnische onderbouwing dient ter motivatie voor het afwijken van het bestemmingsplan. Op grond hiervan wordt de Gemeente Groningen

gevraagd een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Gedeputeerde Staten heeft goedkeuring aan project verleend onder voorwaarden van landschappelijke inpassing.

Planologische medewerking kan worden verleend op basis van een goede ruimtelijke onderbouwing op grond van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c in samenhang met artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Omwonenden zijn nauw betrokken in de ontwikkeling van Fases I-III en kunnen tevens participeren in een hiervoor mede in het leven groepen deelproject van Fase I. Er heeft op 18 september een inloopavond plaatsgevonden, ook hebben er bij omwonenden 'keukentafelgesprekken' plaatsgevonden.

Op 8 april 2019 is door Provincie de doorlopen maatwerkprocedure goedgekeurd.

1.2.1 Overige uitgangspunten voor ontwikkeling

Voor Provincie is een geïntegreerde visuele uitstraling van de 3 fases vereist. De Fases II en III dienen visueel aansluiting te zoeken met Fase I, Er wordt in ontwikkeling en inrichting van de nieuwe fases net als in Fase I zoveel mogelijk vastgehouden aan de huidige kavelstructuren, oriëntaties en grenzen.

Daarnaast behelst de ontwikkeling de ecologische en visuele inpassing van de als cultuurhistorisch zeer belangrijk geduide rivier de Hunze, ook daar waar de rivier als zodanig momenteel niet meer zichtbaar is en/of waterhoudend is. Tevens wordt het belang van ecologisch belangrijke gronden en sloten inclusief de historische verkavelingsstructuur, geborgd in de ontwikkelplannen.

1.2.2 Landschappelijke inpassing

Ten behoeve van de door Provincie en Gemeente gewenste landschappelijke inpassing hebben er een aantal zgn. 'ateliers' met betrokkenen van Gemeente, Provincie en initiatiefnemers plaatsgevonden, gefaciliteerd door Veenbos en Bosch Landschapsarchitecten waarin in een gebiedsvisie is geformuleerd. De resultaten uit deze sessies zijn vervolgens op 5 april 2019 door LAOS Landschapsarchitectuur en Stedenbouw verwerkt tot een finale landschapsstudie die op 8 april 2019 door de Provincie positief is beoordeeld.

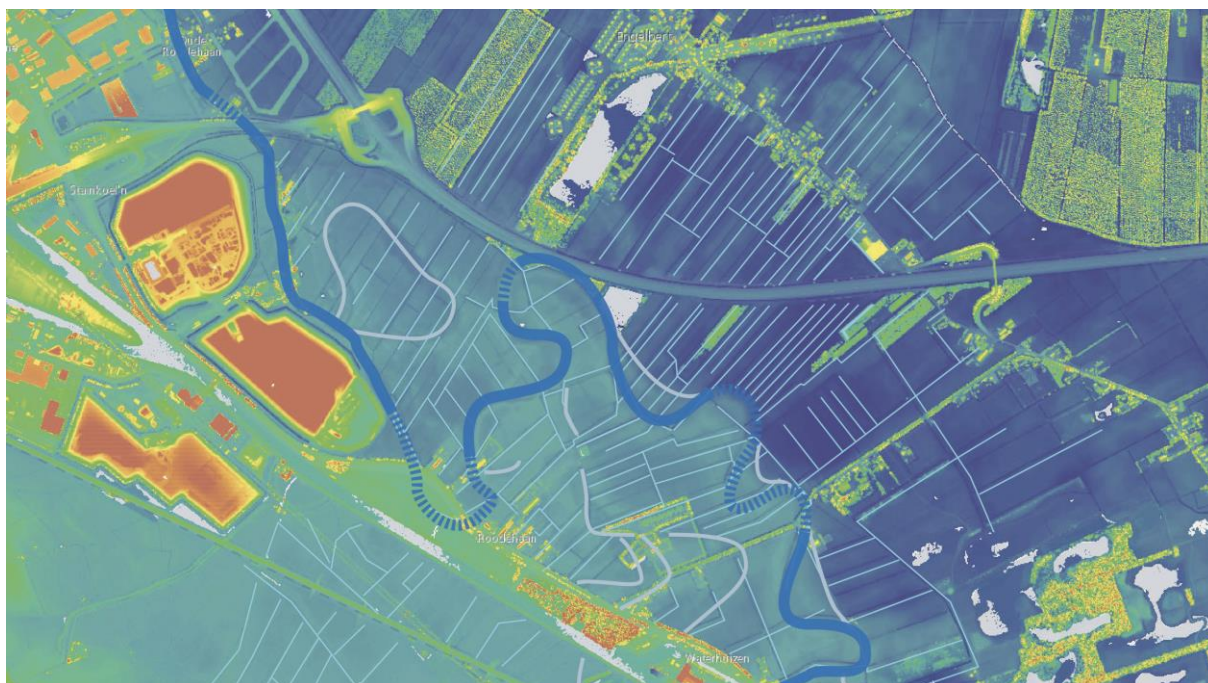
2. PLANBESCHRIJVING

2.1. Locatie

Het plangebied voor Roodehaan Fase IIA is gelegen naast bedrijventerrein Roodehaan, ten zuidoosten van de stad Groningen. De projectlocatie heeft een oppervlakte van ca. 12 hectare en ligt aanpalend aan de projectlocatie van Zonnepark Roodehaan I.

Figuur 2.1. Roodehaan Fase I, zoekgebied Fase IIA en IIB

Figuur 2.2 Oude stroomdal van de Hunze met hoogteverschil/reliëf en historische verkaveling

Het plangebied voor Roodehaan Fase IIA is kadastraal bekend onder kadastrale Gemeente Noordijk 2100, 2401, 2402, 680,681,682, 2438, 2439, 2441, 2440, 2398 en 2399 en 2441. De gronden zijn eigendom van de Gemeente en worden voor de uitvoeringsperiode door de projectvennootschap van de Gemeente gehuurd.

2.2. Huidige situatie

In de huidige situatie heeft plangebied een agrarische bestemming met duiding Buitengebied, met Enkelbestemming Agrarisch met waarden (artikel 5), Enkelbestemming Agrarisch (artikel 4) en de dubbelbestemming 'Waarde Archeologie 2' (artikel 21) zoals vastgesteld in bestemmingsplan, op 25 april 2012 door de gemeente Groningen, met plan ID-kenmerk "NL.IMRO.0014.BP486Buitengebied-vgo1".

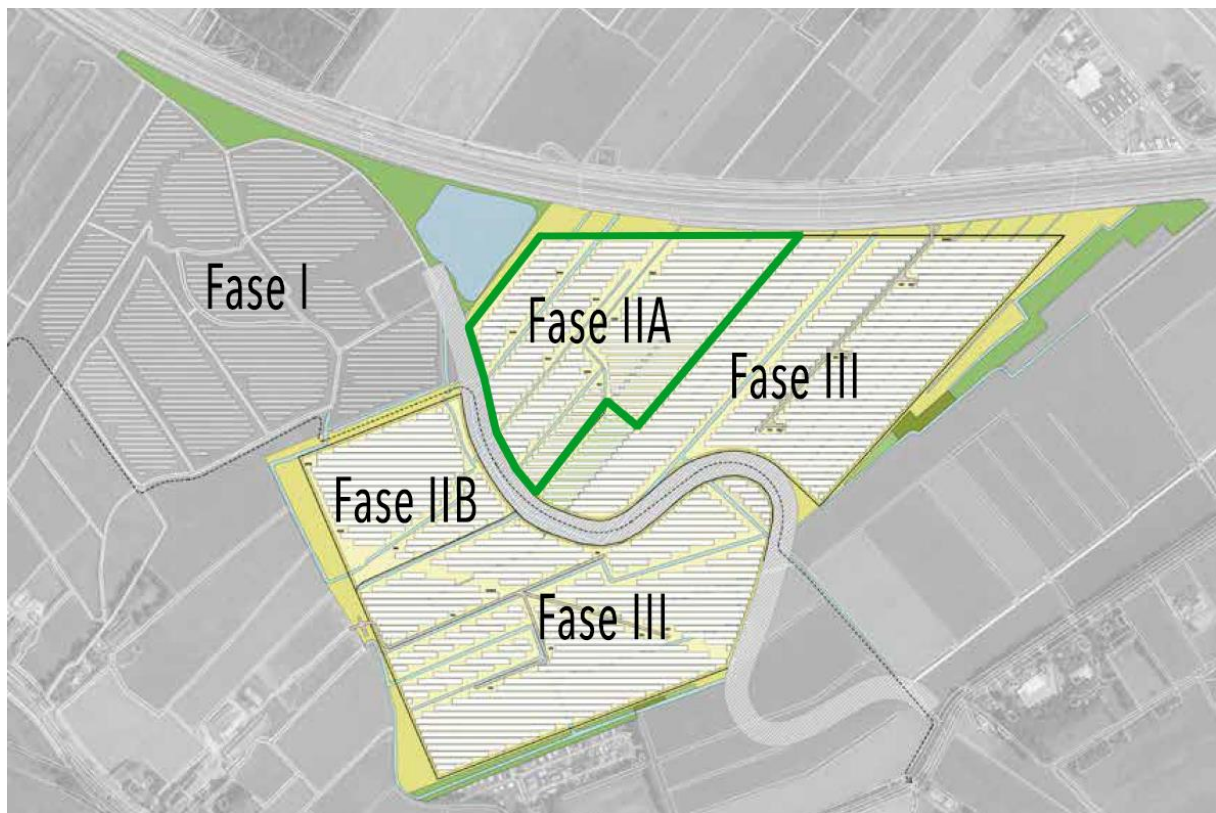

Figuur 2.3 Bron Ruimtelijkeplannen.nl

2.3. Toekomstige situatie

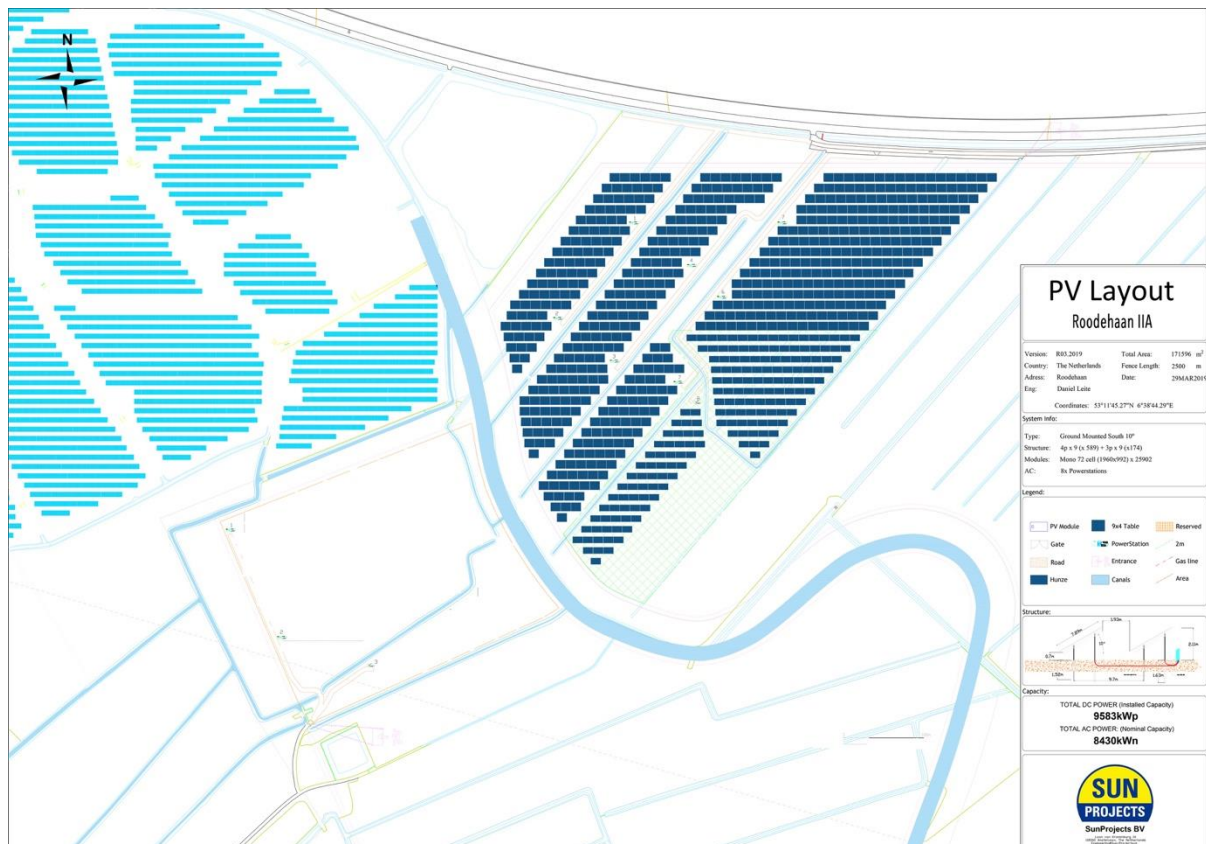
De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van een zonnepark met 10.1 MWp vermogen waarbij jaarlijks ca. 6 GW aan duurzame energie wordt opgewekt, het equivalent van het stroomgebruik van ca. 2.000 huishoudens, goed voor een CO₂-uitstoot reductie van ca 32 MT. Het grondgebonden zonnepark bestaat uit ca. 26.000 zonnepanelen, bevestigd op montageframes. Daarnaast zullen er 10 zgn. powerstations geplaatst worden die de door de zonnepanelen opgewekte gelijkstroom omzetten in wisselstroom, geschikt voor het elektriciteitsnet.

In de toekomstige situatie wordt het perceel extensief bebouwd met stellages van rijen zonnepanelen met een hoogte van 2.1 meter. Details van de panelen en montageframes zijn opgenomen in bijlages. In een frameblok zitten in totaal 36 (9x4) zonnepanelen, in rijen van aansluitende blokken geplaatst.

Figuur 2.4 mogelijke inrichting plangebied voor Roodehaan Fase I, IIA en IIB en III. Groen omlijnd het plangebied voor specifieke deelproject zoals in dit document beschreven.

De toekomstige situatie voor het plangebied Fase IIA is te zien in figuur 2.4 tevens opgenomen als bijlage. De projectlocatie zal voor maximaal 30 jaar ingericht zijn als zonnepark. In de huidige situatie worden delen van het plangebied begraasd door schapen. Door het plaatsen van de panelen op een minimale hoogte waardoor schapen onder de frames met panelen door kunnen is ook in de nieuwe situatie begrazing mogelijk.

Figuur 2.5, PV lay-out van het zonnepark Roodehaan Fase IIA

Het gehele terrein wordt, om diefstal en vandalisme te voorkomen, omgeven door hekwerk en slootwaaiers waar nodig. In verband met het onderhoud en toegang van het Waterschap Hunze en Aas zal er minimaal 5 meter afstand aan beide zijden van de zgn. hoofdsloten worden gehouden, voor de zgn. schouwsloten zal een minimale afstand van 4 meter aan een zijde en 2 meter aan de overliggende zijde worden gehanteerd.

Figuur 2.6, Houten hekwerk ('Deer Fence') om en zijaanzicht van een zonnepark

2.4. Benodigde vergunningen

Omgevingsvisie 2016-2020

De Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020 is op 1 juni 2016 vastgesteld door Provinciale Staten. De omgevingsvisie is inmiddels twee keer geactualiseerd. De meest recente actualisatie is op 6 februari 2019 vastgesteld door Provinciale Staten.

In de Omgevingsvisie geeft de provincie aan ruimte te willen bieden voor zonneparken in het buitengebied. Daarbij zijn ruimtelijke inpassing en lokale participatie van belang.

Zonneparken zijn alleen tijdelijk toegestaan, waarbij de periode in elk geval niet langer mag zijn dan 30 jaar. De provincie hanteert een ruimtelijk afwegingskader met daarin een maatwerkbenadering en afwegingscriteria. In beginsel verdient het de voorkeur dat het park aansluit bij het bestaand stedelijk gebied en het zonnepark hieraan ruimtelijk ondergeschikt is. Van belang is verder dat het park aansluit bij de landschappelijke structuur en bebouwingskenmerken. Zonneparken in natuurgebieden zijn niet toegestaan.

Bevoegdheid gemeenten

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de afweging van de locatiekeuze en de eventuele inpassing van zonneparken binnen het stedelijk gebied, en in het buitengebied aansluitend aan het stedelijk gebied voor zonneparken tot 1 ha. Zonneparken los in het buitengebied kunnen alleen worden gerealiseerd op door GS aangewezen locaties op basis van een gemeentelijke gebiedsvisie zonne-energie.

Bevoegdheid provincie

De afweging van de locatiekeuze en de eventuele inpassing wordt door de provincie begeleid in de volgende situaties:

- aansluitend aan het stedelijk gebied vanaf 1 ha en
- aangrenzend aan een bouwblok in het buitengebied en
- los in het buitengebied

Zonnepark Roodehaan bestaat uit 3 fases. Fase I grenst aan het stedelijk gebied. De Fases II en III liggen in het buitengebied (zie figuur 2.3). Fase II en III zijn onderdeel van het hele ontwikkelingsgebied voor zonneparken bij Roodehaan en sluiten aan bij Fase I. Voor deze fases is daarom gekozen voor een integrale aanpak, waarbij beide parken onderdeel zijn van één landschappelijke visie. Omdat Fase I reeds aansluit op stedelijk gebied en fase II en III

daarop aansluiten, kunnen deze fases eveneens beschouwd worden als aansluitend aan het stedelijk gebied.

Artikel 2.42.1 Zonneparken

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in de plaatsing van zonneparken.
2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in het plaatsen van zonneparken voor een periode van maximaal 30 jaar:
 - het zonnepark gerealiseerd wordt aansluitend aan het stedelijk gebied indien het zonnepark ruimtelijk ondergeschikt is aan het aangrenzende bestaand stedelijk gebied, en de omvang van het zonnepark groter is dan 10.000 m2 en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - aan de omvang, situering en inrichting van het zonnepark een inrichtingsplan ten grondslag ligt;
 - Inzicht wordt geboden in de mogelijkheid voor omwonenden om te participeren in de ontwikkeling en opbrengst van het zonnepark;
 - Regels worden gesteld die ervoor zorgen dat bouwwerken en voorzieningen alleen overeenkomstig het inrichtingsplan worden gebouwd en aangelegd;
 - Regels worden gesteld die ervoor zorgen dat de aanleg en instandhouding van de in het inrichtingsplan opgenomen beplanting wordt geborgd in de vorm van een voorwaardelijke verplichting.

Voor het zonnepark is een omgevingsvergunning vereist. Planologische medewerking kan worden verleend op basis van een goede ruimtelijke onderbouwing op grond van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c in samenhang met artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Procedure	
Omgevingsvergunning	Strijdig gebruik Onderhavig document dient ter onderbouwing van de omgevingsvergunning voor het handelen in strijd met regels voor de ruimtelijke ordening.
	Bouwen Er is sprake van bouwen (montageframes met zonnepanelen)
	Toegangsweg veranderen

Voor de Directe Lijn-trace vanaf het zonnepark Fase IIA naar beoogd afnemer UMCG aan de Jeverweg zal een aparte aanvraag omgevingsvergunning door ZDG worden ingediend.

2.5. Vooroverleg

Ten behoeve van onderhavige aanvraag heeft vooroverleg plaatsgevonden over uitgangspunten en ontwikkelrichtingen met stakeholders van Gemeente Groningen, Provincie Groningen en omwonenden.

3. BELEID

3.1. Europees en Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) schetst het Rijk ambities van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040, door deze te vertalen naar een aantal Nationale Belangen. In het tweede geformuleerde belang (paragraaf 3.1 van het SVIR) is gesteld dat er voorzien dient te zijn in ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie. Voor de economische ontwikkeling op de lange termijn is een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig, zowel vanwege geopolitieke verhoudingen en uitputting van fossiele brandstoffen als vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot. Daarbij zijn de Europese doelstellingen op het gebied van energietransitie het uitgangspunt.

In het SVIR is gesteld dat het primair de taak is van Provincies en Gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening zoals zonne-energie en biomassa. Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Ook heeft de overheid ambitieuze doelstellingen geformuleerd in zowel het Energieakkoord (voor 2023) als de Energieagenda (tot 2050) met betrekking tot beperking van de CO₂-uitstoot, mede door het stimuleren van een transitie naar duurzame energiebronnen. Hiervoor is onder andere de SDE+-subsidie in het leven geroepen.

Ladder voor duurzame verstedelijking

De Ladder voor duurzame verstedelijking is als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) opgenomen. Met de Ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten nagestreefd, teneinde tot een goede ruimtelijke ordening te komen in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden.

Wettelijk kader

De Ladder voor duurzame verstedelijking is verankerd in het Bro. Artikel 1.1.1. en definieert relevante begrippen:

- **bestaand stedelijk gebied:** bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur;

- stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Artikel 3.1.6 van het Bro:

- lid 2: de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.
- Lid 3: indien in een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid toepassing is gegeven aan artikel 3.1.6, eerste lid, onder a of b, van de wet kan bij dat bestemmingsplan worden bepaald dat de beschrijving van de behoefte aan een nieuwe stedelijke ontwikkeling en een motivering als bedoeld in het tweede lid eerst wordt opgenomen in de toelichting bij het wijzigings- of het uitwerkingsplan als bedoeld in dat artikel.
- Lid 4: een onderzoek naar de behoefte als bedoeld in het tweede lid, heeft, in het geval dat het bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid, ziet op de vestiging van een dienst als bedoeld in artikel 1 van de Dienstenwet en dit onderzoek betrekking heeft op de economische behoefte, de marktvraag of de beoordeling van de mogelijke actuele economische gevolgen van die vestiging, slechts tot doel na te gaan of de vestiging van een dienst in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Toelichting op gebruik

De Ladder is in de Nota van Toelichting (Stb. 2017, 182) gemotiveerd: "Zowel voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen binnen als buiten bestaand stedelijk gebied moet de behoefte worden beschreven. Uitgangspunt is dat met het oog op een zorgvuldig ruimtegebruik, een nieuwe stedelijke ontwikkeling in beginsel in bestaand stedelijk gebied wordt gerealiseerd. Indien de nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt voorzien buiten het bestaand stedelijk gebied, dient dat nadrukkelijk te worden gemotiveerd in de toelichting. Tevens wordt de mogelijkheid geboden in het derde lid, om de toepassing van de Ladder door te schuiven naar het uitwerkings- of wijzigingsplan. De verwachting is dat de Ladder hierdoor beter hanteerbaar zal zijn, beter aansluit bij het geheel aan vereisten aan een toelichting bij bestemmingsplannen en tot minder onderzoekslasten zal leiden."

Het plangebied

Voor de beoogde ontwikkeling van een zonnepark dient, ook gezien de ligging in het landelijk gebied, de Ladder voor duurzame verstedelijking doorlopen te worden. Daarbij is in eerste plaats het aantonen van de behoefte aan de ontwikkeling van belang. Daarnaast dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnenstedelijk kan worden gerealiseerd. De Laddertoets wordt doorlopen op het moment dat een planologische procedure, zoals die van een omgevingsvergunning 'afwijken bestemmingsplan' wordt gevolgd.

Motivering

Het zonnepark voorziet in de behoefte naar duurzame energiewinning. De Rijksoverheid stimuleert het gebruik van zonnepanelen en de bouw van windmolens. De Rijksoverheid wil het percentage duurzame energie laten groeien: van ongeveer 5% nu, tot 14% in 2020 en 16% in 2023. In 2050 moet de energievoorziening volledig duurzaam zijn. De overheid helpt bedrijven en consumenten daarom te investeren in bijvoorbeeld de aanleg van zonnepanelen.

De provincie Groningen heeft als ambitie om 300 MW aan zonneweides te realiseren. Hiervoor is bij benadering 300 ha nodig. De provincie wil bovendien ruimte bieden voor lokale initiatieven om zonneparken te plaatsen, ook in het buitengebied. De provincie beschrijft deze doelstelling in de nieuwe Omgevingsvisie en Omgevingsverordening, vastgesteld op 19 april 2016 door het college van Gedeputeerde Staten en op 1 juni 2016 door Provinciale Staten. Het nieuwe beleidskader stelt dat de zonneparken bij voorkeur worden aangelegd in de buurt van stedelijk gebied. In natuurgebieden zijn zonneparken niet toegestaan. Voorwaarde bij de aanleg van zonneparken is dat gemeenten erop toezien dat deze goed worden ingepast in het landschap en dat sprake is van maatschappelijk en politiek draagvlak.

De beoogde ontwikkeling omvat de realisatie van een zonnepark aan de rand van het stedelijke gebied van de gemeente Groningen. Het zonnepark wordt bovendien gerealiseerd in de nabijheid van een reeds bestaand zonnepark en is daardoor niet langer te beschouwen als gebiedsvreemd in dit gedeelte van het landelijk gebied. De gronden van de projectlocatie kennen een agrarisch gebruik, waardoor geen sprake is van aantasting van (beschermde) natuurgebieden. Mits sprake is van een goede landschappelijke inpassing, voldoet de ontwikkeling aan bovengenoemde criteria. Een landschappelijke inpassing van het zonnepark is uitgewerkt in een landschapsplan, dat is toegevoegd aan de ruimtelijke onderbouwing.

Daarnaast is het voor een circulaire economie belangrijk de transitie van een energievoorziening op basis van fossiele brandstoffen om te zetten naar een energievoorziening op basis van hernieuwbare bronnen. Niet alleen worden hierdoor klimaatverandering (CO₂ reductie) en luchtverontreiniging tegengegaan, die transitie draagt ook bij aan:

- Het betaalbaarder maken van wonen door een lagere energierekening;
- Het samenbrengen van mensen in collectieve duurzaamheidsinitiatieven in de buurt;
- Meer innovatie en ondernemerschap en ontwikkeling van een nieuwe economie met een grotere concurrentiekracht;
- Het minder afhankelijk zijn van import van olie en gas uit andere landen.

De ambities van de provincie Groningen haken hierop in. In paragraaf 13.1 van de Omgevingsvisie stelt de provincie dat Noord-Nederland de Energyport van Nederland is, met de stad Groningen en de Eemsdelta als zwaartepunt. De provincie wil deze Energyport graag doorontwikkelen en hun (internationale) positie als energieknooppunt daarmee verstevigen. De doelstelling is een energiesysteem waarin onder andere opslag van energie mogelijk is en ruimte is voor zo veel mogelijk duurzame energie.

In principe dient bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen ruimte te worden gezocht binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio worden. Echter zijn niet alle binnenstedelijke locaties geschikt of groot genoeg om een aaneengesloten zonnepark te realiseren. Daarnaast maakt de complexiteit van veel verschillende eigenaren de business case onrendabel en ook afstemming op buurtniveau leidt niet tot gewenst resultaat. Ook zijn er onvoldoende daken beschikbaar doordat deze niet gunstig staan op de zon, ze constructief niet geschikt zijn en eigenaren geen zonnepanelen willen. Kortom, met het opwekken van zonne-energie binnen bestaand stedelijk gebied kan op termijn niet worden voldaan aan de duurzaamheidsdoelstelling.

Voorkomen moet worden dat de openheid van het buitengebied verloren gaat door het realiseren van nieuwe stedelijke ontwikkelingen. De beoogde ontwikkeling bevindt zich op het grensvlak tussen het industriegebied en buitengebied. De bestaande agrarische bestemming blijft behouden, de vergunning heeft een duur van maximaal 30 jaar. Hiermee wordt voorkomen

dat de open ruimte in het buitengebied verloren gaat. Ook in de toekomstige situatie blijft het gebied in gebruik als agrarisch land, aangezien de zonnepanelen op een hoogte worden gepositioneerd waarbij schapen onder de panelen door kunnen lopen en begrazing in het gebied mogelijk blijft.

Daar komt bij dat een naastgelegen grondgebied reeds een zonnepark is ontwikkeld. Door clustering van zonneparken kan verrommeling van het buitengebied worden voorkomen. De planlocatie is bovendien gelegen ten zuiden van en grenzend aan de A7. Hierdoor wordt de impact op de landschappelijke kwaliteit in het landelijk gebied zo veel als mogelijk ingeperkt. Het park is ontsloten voor gemotoriseerd bestemmingsverkeer. Het hoeft niet op meerdere vervoerswijzen (openbaar vervoer, fiets) ontsloten te worden, aangezien het een ontwikkeling betreft die geen publiek of bezoekers trekt. Het zonnepanelenpark brengt zeer weinig vervoersbewegingen met zich mee, slechts in de aanlegfase is sprake van een minimale verkeersaantrekkende werking. Hierdoor ontstaat geen onevenredig grote belasting op het omliggende wegennetwerk.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de realisatie van het zonnepark voldoet aan de Ladder van duurzame verstedelijking.

RES-directive

Vanuit Europa verplicht de RES-directive, oftewel de EU-richtlijn Hernieuwbare energie, lidstaten om met duurzame energie aan de slag te gaan. De EU heeft als doel om de uitstoot van broeikasgassen in de EU- landen te verminderen en om andere landen te bewegen om hetzelfde te doen. Eén van de doelstellingen van deze richtlijn is om tegen 2020 het aandeel van duurzame energie, waaronder zonne-energie, te verhogen tot 20% van het totale energieverbruik in de EU¹. In het, september 2013¹, ondertekende Energie-akkoord 2, heeft Nederland zich gecommitteerd aan een toename van het aandeel hernieuwbare energieopwekking naar 14 procent in 2020 en 16 procent in 2023.

Conclusie

Het voornemen tot ontwikkeling van zonnepark Roodehaan past binnen de Europese en nationale ambities om te komen tot een meer duurzame vorm van energievoorziening. Er is geen sprake van strijdigheid met Europees of Rijksbeleid.

3.2. Provinciaal en regionaal beleid

De Provincie ziet kansen voor nieuwe duurzame economische activiteiten, (groene) banen en kennis.

Energie is een belangrijke motor voor de Groningse economie. De energiesector levert veel banen op. Niet alleen in Groningen, maar in heel Noord-Nederland. De Provincie wil koploper zijn als het gaat om energietransitie. Energietransitie is de overgang van het gebruik fossiele brandstoffen, zoals aardgas en aardolie, naar andere vormen van energiebronnen, zoals wind- en zonne-energie. De Provincie wil projecten stimuleren en faciliteren die zorgen voor de

¹ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

transitie naar volledig duurzame energiebronnen. Verder leveren projecten die draaien om energiebesparing een belangrijke bijdrage aan het oplossen van de milieu- en klimaatproblematiek.²

Figuur 3.1 Begrenzing Energyport (kaart Omgevingsvisie Provincie Groningen 2016-2020)

Conclusie

De beoogde ontwikkeling past in de duurzaamheidsvisie en -doelstellingen van de Provincie Groningen.

3.3. Gemeentelijk beleid

De structuurvisie van de Gemeente gaat uit van een offensieve benadering om de internationale en nationale positie van de stad Groningen te behouden en te versterken.

Structuurvisie 2008 - 2020 'Groningen, Stad op Scherp'

² <https://www.Provinciegroningen.nl/beleid/klimaat-en-energie/>

Op 25 maart 2009 heeft de Gemeenteraad van Groningen de structuurvisie voor de periode 2008-2020 vastgesteld. De hoofddoelstellingen van deze structuurvisie kunnen als volgt worden samengevat:

- verbeteren van de woon- en leefomstandigheden van alle (toekomstige) inwoners, waarbij duurzaamheid en bereikbaarheid gelden als randvoorwaarden;
- versterken van de positie als hoofdstad van het Noorden;
- (inter)nationaal positioneren van de stad en het stedelijk netwerk Groningen-Assen als stad en regio met economische kansen in met name de kennissector.

De stad ziet kennisontwikkeling, samenwerking, financiële middelen en communicatie als de belangrijkste voorwaarden om van Groningen een energie neutrale stad te maken. In de structuurvisie wordt aangegeven dat bij stedelijke ontwikkeling kansen voor duurzame energie optimaal zullen worden benut. Daarbij kan het gaan om energie uit zon, wind, vergisting van biomassa, energie uit rioolwaterzuivingsinstallaties, gebruik van restwarmte, warmtekrachtkoppeling, warmte-opslag en -onttrekking aan de bodem, etc.

De structuurvisie gaat evenals het Rijksbeleid in op de Energyport. De stad Groningen beschouwt de aanwijzing van de Energyport als gasknooppunt van Europa als kans binnen de energiesector op internationaal niveau. Samenwerkingsverbanden als het Akkoord van Groningen en Energy Valley ondersteunen de uitstraling als kennisstad en focus op energie als kennisvalorisatie. Ontwikkelingen in de (brede) regio sluiten hierbij aan.

The Next City

Op 26 september 2018 heeft de gemeenteraad van Groningen de omgevingsvisie The Next City³ vastgesteld. Daarin geeft het gemeentebestuur richting aan de toekomstige ontwikkeling van de stad. Hierin is Roodehaan als energieontwikkelingsgebied opgenomen.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling past in de duurzaamheidsdoelstellingen en de omgevingsvisie van de stad Groningen. De ontwikkeling levert een bijdrage aan het streven Groningen in 2035 CO₂ neutraal te maken.

3.4. Masterplan Groningen Energieneutraal

Het Masterplan Groningen Energieneutraal is in navolging op de structuurvisie in februari 2011 door de Gemeenteraad vastgesteld. In dit Masterplan formuleert de stad haar ambities op het gebied van duurzame energie.

In het Masterplan komt de Gemeente terug op de in de structuurvisie gestelde doelstelling. Het Masterplan heeft tot doelstelling de CO₂ uitstoot te halveren voor 2025 en in te zetten op CO₂ neutraliteit in 2035.

Het Masterplan Groningen Energieneutraal geeft aan dat met zonne-energie in 2035 ruim 10% van de doelstelling wordt behaald. Hiervoor dient een totaal areaal (grond- en dakgebonden) van 500 MWp aan zonnestroominstallaties ontwikkeld te worden. Op diverse manieren stimuleert de Gemeente het gebruik. Daarnaast worden locaties gezocht voor grootschalige zonneparken. In het Uitvoeringsprogramma bij het Masterplan Groningen

³ Omgevingsvisie 'The Next City': de Groningse leefkwaliteit voorop, juli 2018

Energieneutraal wordt nader ingegaan op de zelfopgelegde inspanningsverplichting te zoeken naar nieuwe mogelijkheden voor grootschalige zonneparken.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling sluit aan bij de in het Masterplan benoemde beleidsdoelstellingen van de Gemeente Groningen.

4. MILIEU EN OMGEVING

4.1. Natuur

De natuurwetgeving in Nederland kent de soortenbescherming en de gebiedsbescherming, met bijbehorende wetten de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. In beide wetten zijn naast het nationaal natuurbeschermingsbeleid ook tal van internationale verdragen en richtlijnen verankerd, zoals de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

De Natuurbeschermingswet 1998 is het nationale wettelijk kader dat de gebiedsbeschermende bepalingen van het Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn in nationaal recht heeft omgezet. Gebieden die hieronder vallen zijn de Natura 2000-gebieden en de Beschermde Natuurmonumenten.

4.1.1. Situatie plangebied

Het meest nabijgelegen Ecologische Hoofdstructuur (hierna EHS) is gelegen op een afstand van circa 450 meter. In figuur 4.1 is de EHS aangegeven in rood, het Natura 2000 gebied rechtsonder in de cirkel. Het betreft hier de Wetlands Zuidlaardermeergebied. Gezien de afstand kunnen negatieve effecten op de EHS en Ecologische Verbindingszones niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 4.1. Natura 2000 gebied. Bron synbiosys.alterra.nl/naturazoo0

Binnen het projectgebied kan het voorkomen van beschermde soorten niet worden uitgesloten. Om deze reden is door Buro Bakker in 2016 voor Roodehaan Fase I een ecologische quickscan⁴ en nader onderzoek⁵ uitgevoerd, en heeft er in het voorjaar van 2018 voor het zoekgebied Fase IIA en B een aanvullende Quickscan⁶ door Buro Bakker plaatsgevonden. Daarnaast is aanvullend eDNA onderzoek⁷ gedaan naar aanwezigheid van de waterspitsmuis.

4.1.2. Resultaten

Flora

Uit het onderzoek van Buro Bakker volgt dat er uitsluitend algemene (niet beschermde) soorten zijn aangetroffen. Beschermde flora is niet in het plangebied aangetroffen en het voorkomen ervan kan op basis van terreinkenmerken op voorhand worden uitgesloten. Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Vogels

Uit het onderzoek van Buro Bakker volgt dat de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten zich beperkt tot de aanwezigheid van foerageergebieden van vogels die in de directe omgeving broeden, zoals buizerd en kerkuil. Tijdens een gericht onderzoek is vastgesteld dat in de bosstrook ten oosten van het plangebied een buizerd broedt (zie figuur 4.2). De kortste afstand van het nest tot het plangebied bedraagt ongeveer 375 meter. Met de realisatie van het zonnepark verdwijnt een deel van het foerageergebied van de buizerd en mogelijk ook voor de kerkuil.

⁴ Buro Bakker, 2016. Quickscan Flora- en faunawet voor de bouw van een zonnepark bij Roodehaan. P16028.

⁵ Buro Bakker, 2016. Onderzoek heikikkers voor de aanleg van een zonnepark bij Roodehaan. P16081.

⁶ Buro Bakker, 2018, Update quickscan zonnepark Roodehaan Fase II. P18206.

⁷ Buro Bakker, 2018, Nader onderzoek waterspitsmuis zonnepark Fase II Roodehaan, P18256,

In het plangebied zijn weidevogels zoals Kievit en graspieper waargenomen. Daarnaast is het gebied mogelijk geschikt als broedgebied voor overige weidevogels zoals veldleeuwerik, tureluur en scholekster. In de ruigtestrook aan de oostzijde van het plangebied is geschikte broedgelegenheid aanwezig voor een aantal ruigte minnende soorten, zoals grasmus, roodborsttapuit en bosrietzanger. Indien buiten het broedseizoen gewerkt wordt, zijn vervolgstappen niet aan de orde. Het broedseizoen omvat globaal de periode van 1 maart t/m 31 juli. Werken binnen het broedseizoen kan alleen met een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding.

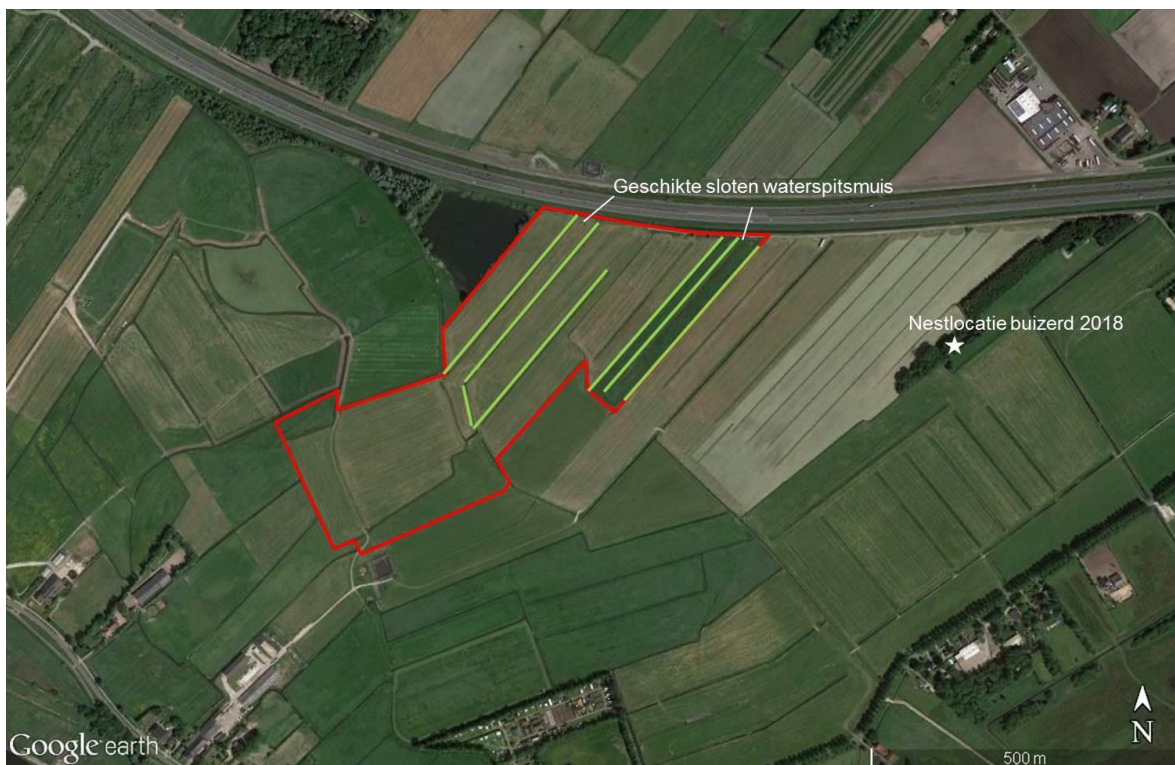
Vleermuizen

Uit het onderzoek van Buro Bakker volgt dat er in het plangebied geen essentiële functies voor vleermuizen aanwezig zijn. Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Uit het onderzoek van Buro Bakker volgt dat er in het plangebied een aantal sloten in principe geschikt zijn als leefgebied voor de waterspitsmuis (zie figuur 4.2). Deze sloten bevinden zich vooral aan weerszijden van het ruig begroeide perceel, maar ook andere sloten zijn geschikt als leefgebied voor de soort.

Het mogelijk voorkomen van de zwaar beschermde waterspitsmuis in de oeverbegroeiing van een aantal is na uitgevoerd eDNA onderzoek (november 2018) echter uitgesloten.

Figuur 4.2 Nestlocatie van de buizerd en sloten met mogelijk geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis in en nabij het plangebied (bron kaartmateriaal: Google Earth Pro).

Reptielen en amfibieën

Uit de Quick Scan-update en eerder soortgericht onderzoek van Buro Bakker in 2016 zijn geen beschermde reptielen en/of amfibieën aangetroffen. De aanwezigheid van de heikikker in de nabijheid van het plangebied is bekend (Van der Ploeg & Brochard, 2008). Tijdens het gerichte onderzoek in 2016 (Buro Bakker, 2016) zijn heikikkers vastgesteld direct ten noorden van de zandwinplas langs de A7 maar niet binnen het plangebied van Roodehaan. Er is naar oordeel van Buro Bakker geen reden om aan te nemen dat de situatie ten opzichte van 2016 is gewijzigd en het onderzoek van 2016 is ook juridisch nog houdbaar.

Uit het onderzoek van Buro Bakker volgt dat de historische meander van de oude Hunze, in het zuidwestelijk deel van het plangebied, mogelijk geschikt zou kunnen zijn als leefgebied voor de poelkikker. Deze bredere watergang bevat een rijke water- en oevervegetatie als watereppe, pijlkruid, grote egelskop, kikkerbeet en zwanenbloem. Hierin zijn tijdens het veldbezoek door Buro Bakker meerdere groene kikkers waargenomen, waarvan niet direct kon worden vastgesteld of dit poelkikkers waren.

Vanwege de historische waarde is in overleg met de gemeente en provincie bepaald dat ter plaatse van de vroegere Hunze een strook van 40 meter onbebouwd moet blijven, waardoor het mogelijk geschikte leefgebied van evt. mogelijk aanwezige poelkikkers op deze plek grotendeels onaangeroerd zouden blijven. Evenals bij Roodehaan Fase I is daarom, onder voorwaarde van geen bebouwing of demping binnen deze zones, naar oordeel van Buro Bakker geen nader onderzoek naar poelkikkers vereist.

Op grond van het onderzoek van Buro Bakker volgt dat de overige sloten in het plangebied niet geschikt zijn voor de poelkikker, omdat ze of niet het hele jaar waterhoudend zijn, of te smal met een te rijke oevervegetatie die zorgt voor beschaduwing. De poelkikker is een zoonanbidder en heeft plekken nodig die snel kunnen opwarmen (Bij12, 2017 P18206).

Foto 4-3, 4-4 Sloten mogelijk geschikt voor waterspitsmuis en/of poelkikker.

Vissen

Uit het onderzoek van Buro Bakker volgt dat er de aanwezigheid van beschermde vissen kan worden uitgesloten. Geschikt leefgebied voor deze vissoorten ontbreekt. Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige soorten

Uit het onderzoek van Buro Bakker volgt voorts dat de aanwezigheid van beschermde insecten en ongewervelden is uit te sluiten. Het plangebied is niet geschikt voor soorten uit deze soortgroepen. De aanwezigheid van soorten binnen deze soortgroepen is vaak gebonden aan zeer specifieke milieus (bijvoorbeeld krabbenscheervegetaties, voedselarme vennetjes en hoogveenontwikkeling).

Conclusie

Werkzaamheden, inclusief het eventueel dempen van een aantal sloten binnen plangebied kan desgewenst doorgang vinden met inachtneming van ecologische werkprotocollen. Vanwege de aanwezigheid van broedvogels moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen omvat globaal de periode van 1 maart tot en met 31 juli. Eventueel kan in het broedseizoen worden (door)gewerkt, maar dan moet een ecologisch werkprotocol worden opgesteld en moeten de werkzaamheden onder ecologische begeleiding worden uitgevoerd.

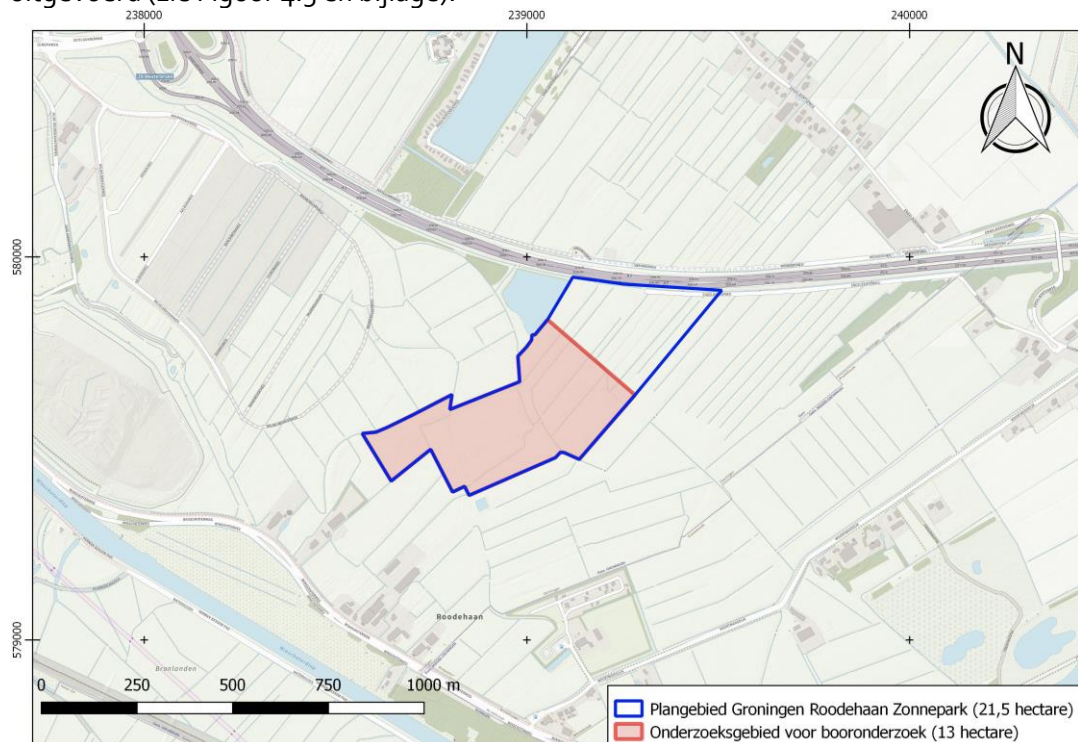
4.2. Landschap en archeologie

In april 2018 heeft archeologisch onderzoeksbureau De Steekproef een archeologische studie en booronderzoek uitgevoerd⁸.

Omdat de realisatie van het zonnepark gepaard gaat met bodemversturende ingrepen, is in de zone met hoge verwachtingswaarde archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. In het zoekgebied is daarom een inventariserend archeologisch veldonderzoek (verkennende fase)

⁸ Groningen, Roodehaan Zonnepark- Een Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O) Verkennende Fase, Steekproefrapport 2018-04/06

uitgevoerd (zie Figuur 4.5 en bijlage).

Figuur 4.5. Onderzoeksgebied voor bodemonderzoek De Steekproef

In het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel is uitgegaan van een hoge kans op archeologische resten vanaf de steentijd in de zone met het afgedekte dekzandlandschap en een hoge kans op archeologische resten vanaf de ijzertijd, met name op de kwelderwallen. In totaal zijn tijdens het Inventariserend Archeologisch veldonderzoek (verkennde fase) 77 boringen verricht. Uit het booronderzoek is gebleken dat de natuurlijke bodemopbouw in het plangebied grotendeels intact is. Tijdens het booronderzoek zijn drie landschappelijke eenheden aangetroffen:

1. Door klei en veen afgedekt Dekzand:
Dit is aangetroffen in het noordoostelijke deel van het plangebied. Elf boringen bevatten aanwijzingen voor intacte (veld)podzolbodems in het dekzand (zie Figuur X: boringen die rood zijn ingevuld). Dit wijst erop dat de bodem op deze plekken mogelijk voldoende (lang) droog is geweest vanaf de steentijd. Daarom is er een kans op de aanwezigheid van archeologische resten vanaf de steentijd. Dit betekent ook dat er ook een kans is op behoudenswaardige archeologische sporen.
2. (On)gerijpte Kwelderafzettingen (Klei):
Onder de bouwvoor en vegetatie-horizont (en de incidentele dunne tussenliggende kleilaag) bevinden zich in het midden en westelijke deel van het plangebied 'gerijpte en ongerijpte' kwelderafzettingen (zie Figuur 4.6: boringen die blauw zijn ingevuld). De top van dit pakket bevindt zich onder de vegetatie-horizont, op een diepte van tussen de vijfendertig en vijfenzeftig centimeter beneden maaiveld. De dikte van deze laag varieert aanzienlijk. Zo is deze laag in de lager gelegen delen in het landschap een stuk dunner dan in de delen in het plangebied die wat hoger liggen en waar kwelderwallen aanwezig zijn. Hierop kan bewoning vanaf de ijzertijd worden verwacht. De hoger

gelegen wallen bieden namelijk een uitstekende locatie voor menselijke activiteiten en bewoning.

3. (On)gerijpte Kwelderafzettingen op Geulvulling:

In de diepere ondergrond, onder de (on)gerijpte kwelderafzettingen is een pakket aangeboord met afwisselende lagen van klei en zand (zie Figuur 4.6: boringen die groen zijn ingevuld). Dit pakket is geïnterpreteerd als geulvulling. Deze lagen reiken tot op een diepte van minimaal drie meter beneden maaiveld. Niet alle boringen zijn tot drie meter beneden maaiveld doorgezet. Naar alle waarschijnlijkheid zullen dan ook op meerdere locaties in de diepere ondergrond geulvullingen aanwezig zijn.

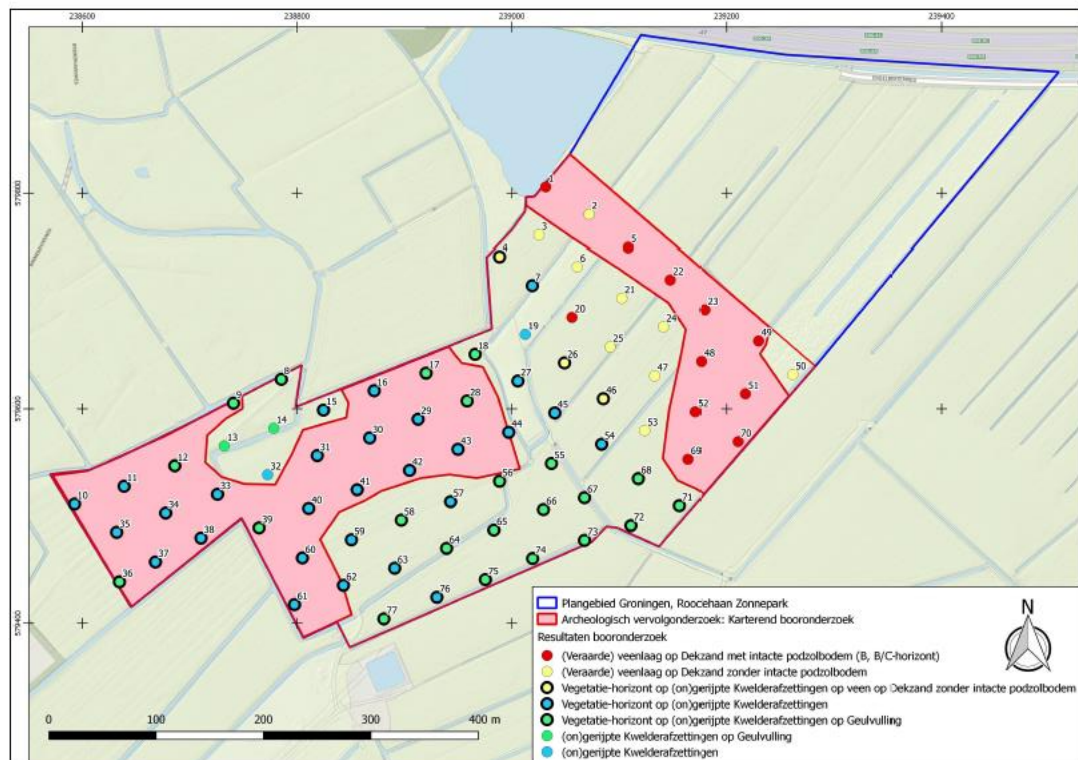
Deze zijn niet overal aangeboord. Verspreid over het midden en westelijke deel van het plangebied is vlak onder de bouwvoor een vegetatie-horizont aangetroffen. Deze laag is ontstaan in een periode dat de zee een sterk verminderende invloed had op het achterland. Hierdoor ontstond vanaf de ijzertijd in het plangebied een droge en bewoonbare situatie waarin ook vegetatie kon groeien. Met name op de hoger gelegen kwelderwallen kunnen resten van bewoning worden verwacht. Het booronderzoek heeft geen eenduidige archeologische indicatoren opgeleverd. Wel zijn in de bouwvoor enkele spikkels met rode baksteen waargenomen (niet verzameld). Waarschijnlijk is dit met de bemesting in de nieuwe tijd op het land gekomen.

Conclusies

Uit het onderzoek van archeologisch onderzoeksbureau De Steekproef kan geconcludeerd worden dat het bureauonderzoek en het inventariserend veldonderzoek de hoge verwachtingswaarde voor het plangebied Groningen, Roodehaan Zonnepark bevestigen. Er is een grote kans op het aantreffen van archeologische resten in het plangebied.

Op grond hiervan wordt aanbevolen om twee zones nader te onderzoeken met een vervolgonderzoek door middel van een karterend booronderzoek met een intensiteit van 10 boringen per hectare. De totale omvang van de zones die in aanmerking komen voor vervolgonderzoek bedraagt 6,8 hectare. Dit houdt in dat er voor het plangebied, naast de reeds uitgevoerde verkennende boringen, 32 extra karterende boringen worden geadviseerd.

Voor Zonnepark Roodehaan Fase IIA zijn er in het booronderzoeksrapport van de Steekproef delen aangewezen voor vervolgonderzoek (zie hieronder, roze), zodra de totale verstoringen groter zijn dan 200m² en dieper reiken dan 0,3m beneden maaiveld. Verder is afgesproken dat voor dit project de bodemverstoringen zich beperken tot 1,7m beneden maaiveld om de eventueel aanwezige, lager gelegen steentijdresten ter hoogte van het dekzand te ontzien.

Figuur 4.6. Archeologisch vervolgonderzoek: karterend booronderzoek.

De zones die in aanmerking komen voor het vervolgonderzoek, zijn vastgesteld op basis van de resultaten van het bureauonderzoek en het verkennend booronderzoek⁹. Bij het vaststellen van deze zones hebben de volgende factoren een rol gespeeld:

- Het al dan niet aanwezig zijn van een intacte podzolbodem in de ondergrond;
- Het al dan niet aanwezig zijn van een vegetatie-horizont in de ondergrond;
- De hoogte in het landschap (mogelijkheid op aanwezigheid van een kwelderwal);
- De dikte van de gerijpte, geoxideerde kwelderafzettingen;
- Met de bevoegde overheid (mevr. F. Veenman) is afgesproken om de bodemverstoring te beperken tot maximaal 1,70 m beneden maaiveld (ook voor de funderingspalen). Daarom beperkt het advies voor vervolgonderzoek zich tot op dit niveau en is bijvoorbeeld de intacte podzolbodem die is aangetroffen in boring 20 op een diepte van 2,4 m beneden maaiveld niet meegerekend.

4.3. Bodem

Met het Besluit Bodemkwaliteit wordt gestreefd naar duurzaam bodembeheer, waarbij gekeken wordt naar enerzijds bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu en anderzijds het gebruiken van de bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw of aanleg van wegen.

⁹ Groningen, Roodehaan Zonnepark- Een Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O) Verkennende Fase, Steekproefrapport 2018-04/06

In het Besluit zijn regels vervat voor kwaliteitsborging (Kwalibo), bouwstoffen, grond en baggerspecie. Bij bodemkwaliteit gaat het dan om de milieukundige bodemkwaliteit, dus de aanwezigheid van verontreinigingen zoals zware metalen, polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), minerale olie of andere organische stoffen, zoals bestrijdingsmiddelen. In plaats van (dure) sanering staat tegenwoordig wordt steeds vaker gekeken of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het huidige of toekomstige gebruik van die bodem en of deze optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Het uitgangspunt hierbij is dat aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem en dat de bodemkwaliteit niet verslechtert door grondverzet (bijvoorbeeld graafwerkzaamheden). Dit is het zogenaamde stand still-beginsel.

Situatie plangebied

Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Er zijn geen (grootschalige) bodemingrepen aan de orde, zoals het afgraven of afvoeren van grond. Het huidige gebruik van de gronden is agrarisch. Het toekomstig gebruik van de gronden is voor een zonnepanelenpark en betreft geen bodembedreigende activiteit.

Conclusie

De gronden zijn geschikt voor het beoogde gebruik. De bodemkwaliteit vormt derhalve geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.4. Water

Sinds 2003 is het doorlopen van de watertoets wettelijk verplicht voor alle ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van de watertoets is, om in overleg tussen ZDG en de waterbeheerder aandacht te besteden aan de waterhuishoudkundige aspecten, zodat de waterhuishoudkundige doelstellingen worden gewaarborgd. De uitgangspunten voor het watersysteem dienen op een juiste wijze in het plan te worden verwerkt.

Ten behoeve van deze ontwikkeling is op 23 mei 2016 de digitale watertoets doorlopen. Op basis van de ingevoerde gegevens blijkt dat de ontwikkeling geen belangen van het waterschap raakt en dat de korte procedure van toepassing is.

Waterparagraaf

In het kader van de ontwikkelingen van dit plan dient overleg gevoerd te worden met waterschap Hunze en Aa's. De wijze waarop de aanvrager het waterschap informeert over ruimtelijke plannen en om advies vraagt, hangt sterk af van de aard van het plan. In de waterparagraaf dienen de keuzes in ruimtelijke plannen ten aanzien van de waterhuishoudkundige aspecten gemotiveerd worden beschreven. Het wateradvies van het waterschap moet daarin zijn meegenomen.

Bij het opstellen van de waterparagraaf zijn ruimtelijk relevante criteria te onderscheiden in criteria die betrekking hebben op de locatiekeuze en in criteria die betrekking hebben op de inrichting van een ruimtelijk plan. In de waterparagraaf van het bestemmingsplan dienen zowel de huidige- als toekomstige relevante thema's worden beschreven. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de thema's die in de waterparagraaf kunnen worden meegenomen: veiligheid, wateroverlast, afvalwater en riolering, grondwater en

ontwatering, peilen en drooglegging, waterkwaliteit en volksgezondheid, inrichting watersysteem, natuur en ecologie en bodemdaling.

Waterhuishoudkundige consequenties van een plan mogen niet op de omgeving afgewenteld worden. Het waterschap streeft ernaar om de ingrepen binnen een peilgebied water- neutraal te houden. Wateraspecten die met een specifiek instrument geregeld kunnen worden, worden in de watertoets wel gesignaleerd maar niet geregeld. In het afgegeven advies wordt wel verwezen naar de regelstellende instrumenten zoals, de Keur van het waterschap, Activiteitenbesluit, Besluit lozen buiten inrichtingen, Besluit bodemkwaliteit, peilbesluit, Gemeentelijke verordening, watervergunning.

Situatie plangebied

De waterhuishoudkundige situatie zal door de realisatie van het zonnepark niet ingrijpend wijzigen. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd. Alleen ten behoeve van de 'collecting station' en de omvormers zal verharding worden aangelegd. Het te verhard oppervlak zal niet meer bedragen dan 300 m². Tijdens de aanleg zal indien noodzakelijk gebruik worden gemaakt van tijdelijke rijplaten. Regenwater kan verder onbelemmerd infiltreren in de grond. Compensatie van verharding is daardoor niet aan de orde.

Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de ontwikkeling van het zonnepark.

4.5. Geluid

Bij de zonnepanelen worden ook 10 omvormerstations en een 'collecting' station geplaatst. De activiteit zou daardoor vergeleken kunnen worden met elektriciteitsdistributiebedrijven van, in dit geval, < 10 MVA. In dit geval valt deze activiteit in milieucategorie 2. Dit betekent dat voor het aspect geluid 30 meter afstand als richtafstand dient te worden gehouden van woningen. De zonnepanelen zelf veroorzaken geen geluid en de omvormers en collecting station zijn op circa 400 meter afstand gelegen van de in de nabijheid gelegen woningen.

Conclusie

Van geluid(soverlast) voor omwonenden is geen sprake en derhalve geen belemmering voor de ontwikkeling van het zonnepark.

4.6. Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de paragraaf 5.2 van de Wet milieubeheer gewijzigd (Hoofdstuk 5 titel 2 Wm, Staatsblad 2007, 414) en zijn in bijlage 2 van de Wet milieubeheer vernieuwde luchtkwaliteitseisen opgenomen.

Gelijktijdig zijn de ministeriële regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007 (Staatscourant 2007, 220), het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) (Besluit

NIBM) en de bijbehorende ministeriële Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) (Regeling NIBM) in werking getreden. Een belangrijk element uit deze wetswijziging is het begrip 'niet in betekenende mate' (NIBM).

Luchtkwaliteitseisen vormen nu geen belemmering voor ontwikkelingen, als:

- geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde; of
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt; of
- een project niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging; of
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) dat in werking treedt nadat de EU derogatie heeft verleend.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling levert duurzame energie voor ruim 3.000 huishoudens. Er vindt geen uitstoot plaats van (schadelijke) stoffen door het park zelf of door het aan het park gerelateerde vervoersbewegingen. Het aspect luchtkwaliteit vormt derhalve geen belemmering voor de voorgenomen activiteit.

4.7. Verkeer

Het park heeft geen noemenswaardige verkeersaantrekkende werking, anders dan de beleving van materiaal tijdens realisatie en bij eventuele onderhouds en reparatiewerkzaamheden. Ontsluiting vindt plaats via de Evertsweg, daar waar deze parallel aan de A7 loopt. Parkeren gebeurt op eigen terrein.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling heeft geen noemenswaardige verkeersaantrekkende werking en is daarmee geen belemmerende factor.

4.8. Externe veiligheid

Binnen het plangebied worden geen objecten gerealiseerd waar personen kunnen verblijven. Een zonnepark is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in die zin dat het geen object is van hoge infrastructurele waarde. Er wordt gewerkt volgens de VELIN Richtlijn 2015/6 voor grondroer- en overige activiteiten. Het plangebied wordt tevens omheind door een afrastering en bewaakt door camera's waardoor de kans op ongewenste betreding van het park geminimaliseerd wordt.

Conclusie

Toetsing aan externe veiligheid is niet noodzakelijk.

4.9. Conventionele explosieven

Er heeft in of nabij het plangebied niet eerder een ruiming van niet-gesprongen, conventionele, explosieven (NGE) uit WOIIA plaatsgevonden. Zie figuur 4.7.

Figuur 4.7 ruimingskaart EOD van omgeving plangebied. Bron BeoBOM.

Het plangebied heeft gedeeltelijk deel uitgemaakt van een eerder Historisch Vooronderzoek Explosieven, voor Project 411437 Magnitude FIIA door T&A Survey, projectnummer GPR6045¹⁰, 2017. Hierin werd het deel van het plangebied aangeduid als 'onverdacht gebied' waar werkzaamheden regulier kunnen worden uitgevoerd, zie figuur 4.8.

¹⁰ http://ruimtelijkeplannen.midden-groningen.nl/ruimtelijkeplannen/plannen/NL.IMRO.0040.bp00044-/NL.IMRO.0040.bp00044-41vg/b_NL.IMRO.0040.bp00044-41vg_tb10.pdf

Figuur 4.8. Overlap Plangebied en onderzoeksgebied Project 411437 Magnitude FIIA

Conclusie

Voor Plangebied lijkt geen aanvullend Historisch Vooronderzoek naar NGE noodzakelijk te zijn.

4.10. Licht en zicht

Aangezien het zonnepanelenpark is gelegen in de nabijheid van Groningen Airport Eelde zou de schittering (reflectie) van invloed kunnen zijn op het vliegverkeer.

In maart 2016 is door Groningen Airport Eelde een soortgelijke aanvraag ingediend, waarbij een zonnepark tussen de twee landingsbanen wordt beoogd. Bij deze ontwikkeling gelden de volgende uitgangspunten t.a.v. de positionering van zonnepanelen: De panelen worden in een zuidopstelling aangelegd onder een hellingshoek van 10 graden. Per veld wordt vanwege de directe nabijheid van het vliegveld, de beste opstelling gekozen. De opstelling brengt dan de volgende voordelen met zich mee: optimaal ruimtegebruik; de panelen staan niet haaks op de start- en landingsbanen, waardoor er geen sprake is van hinderlijke reflecties voor de luchtverkeersleiding en piloten;

Conclusie

Op basis van bovenstaande uitgangspunten en op basis van het feit dat het plangebied hemelsbreed op grote afstand van het vliegveld ligt (ca 8.500 m.) kan er vanuit worden gegaan dat wanneer de zonnepanelen niet haaks op de start- en landingsbaan zijn georiënteerd, er geen hinder kan worden ondervonden.

4.11. M.e.r.-beoordeling

De centrale doelstelling van het instrument milieueffectrapportage is het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. De basis van de milieueffectrapportage wordt gevormd door de EU-richtlijn m.e.r. Deze richtlijn is in Nederland geïmplementeerd in de Wet milieu- beheer en het Besluit m.e.r. In het Besluit m.e.r. bestaat een belangrijk onderscheid tussen bijlage C en bijlage D. Voor activiteiten die voldoen aan de diverse criteria uit bijlage C geldt een m.e.r.-plicht. In bijlage D staan de activiteiten benoemd waarvoor een m.e.r.- beoordelingsplicht geldt: er moet beoordeeld worden of sprake is van (mogelijke) belangrijke nadelige milieugevolgen. Als deze niet uitgesloten kunnen worden, geldt een m.e.r.- plicht. Kunnen deze belangrijke nadelige milieugevolgen wel uitgesloten worden, dan is een m.e.r. niet noodzakelijk.

De aanleg, wijziging of uitbreiding van een bedrijventerrein is vermeld in bijlage D van het Besluit m.e.r. onder D 11.3.

Conclusie

De aanleg van een bedrijventerrein is m.e.r.-beoordelingsplichtig wanneer de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 75 hectare of meer. Aangezien de wijziging 21 hectare betreft, is er geen m.e.r.-beoordeling nodig.

Voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst die beneden de drempelwaarden vallen, dient een toets uitgevoerd te worden of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vorm- vrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is het gevolg van de uitspraak van het Europese hof van 15 oktober 2009 (zaak C-255/08) over de manier waarop de EU-richtlijn in de Nederlandse regelgeving was geïmplementeerd, één van de aanleidingen voor de aanpassing van het Besluit m.e.r. De essentie van die uitspraak is dat altijd m.e.r. noodzakelijk is als belangrijke nadelige milieugevolgen niet kunnen worden uitgesloten.

De vorm van een vorm-vrije m.e.r. is niet bepaald, maar de inhoud waar een m.e.r.-beoordeling aan dient te voldoen is wel bepaald (Bijlage 111 van de Europese richtlijn 2011/92/EU). In de vormvrije m.e.r. dient de volgende inhoud zijn vermeld:

1. Kenmerken van de projecten.
2. Plaats van de projecten.
3. Kenmerken van het potentiële effect.

1. Kenmerken van de projecten

Met de uitvoering van het project wordt een zonnepark gerealiseerd bestaande uit Fase IIA en IIB. Fase IIA heeft een vermogen van ca. 10 MWp aan duurzame energie, goed voor 9,5 GWh duurzame stroom. Dit betekent duurzame elektriciteit voor circa 3.000 huishoudens en een reductie van de CO₂-uitstoot van circa 5 MT per jaar.

2. Plaats van de projecten

Het zonnepanelenpark is gelegen aanpalend het bedrijventerrein Roodehaan. Het bedrijventerrein en projectlocatie ligt ingesloten tussen de Rijksweg A7 en het kanaal Winschoterdiep. Het project is niet gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur of Natura 2000-gebieden. Daarnaast genereert het project behalve een beperkte optische verstoring geen licht, geluid of uitstoot van schadelijke stoffen.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Er zijn, gezien de grote afstand tot de EHS - en Natura 2000-gebieden en de borging van de lokale natuurwaarden, geen significant negatieve effecten te verwachten op de bestaande natuurwaarden van deze EHS-gebieden.

Conclusie

Het realiseren van het zonnepark zorgt niet voor een significant negatief milieueffect waardoor er geen m.e.r.- beoordeling noodzakelijk is.

5. HAALBAARHEID

5.1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Gedurende de zienswijzeperiode worden de in artikel 3.1.1 Barro genoemde vooroverleginstanties geraadpleegd met betrekking tot het project. Ook zal inspraak voor eenieder op grond van artikel 3.12 lid 5 Wabo open staan. Daarnaast worden de direct omwonenden schriftelijk en mondeling geïnformeerd en hebben er een tweetal informatieavonden plaatsgevonden in september en december 2018.

Vanuit de gemeente Groningen wordt verder aan de initiatiefnemers gevraagd een jaarlijkse bijdrage te doen aan een nog op te richten gebiedsfonds voor de verdere duurzame ontwikkeling van het projectgebied, waar een bijdrage van EUR 500,- per MWp zal worden gestort. Dit fonds zal gebruikt worden om duurzaamheids initiatieven vanuit de omgeving te ondersteunen of te helpen starten en/ of de ontwikkeling van de Hunze in het gebied te steunen. De helft van de opbrengst gaat naar initiatieven van omwonenden, de andere helft voor verder beheer door de Nederlandse Milieu Federatie (NMF). Na realisatie van het zonnepark zal naast afname van de stroom van het zonnepark zal omwonenden en inwoners van de stad Groningen de mogelijkheid geboden worden om mee te delen in obligaties van het zonnepark die zullen worden aangeboden via participatieplatforms zoals duurzaaminvesteren.nl of zonnepanelendelen.nl.

Naast de twee voorafgaande informatieavonden zal ten behoeve van de lokale inpassing van het zonnepark in overleg met de direct omwonenden de aangrenzende inheemse gewassen zoals heesters ed gekozen worden om het aanzicht aan de zuidzijde van het zonnepark verdere invulling te geven.

5.2. Financiële uitvoerbaarheid

De voorgenomen ontwikkeling wordt door ZDG uitgevoerd. De kosten in verband met de realisatie zijn voor rekening van ZDG. Voor het project wordt SDE+ subsidie aangevraagd en zal voor de bancaire financiering worden aangetrokken worden bij een van de Nederlandse banken uit netwerk van ZDG die groenfinanciering biedt.. Er is dan ook geen aanleiding om aan de economische haalbaarheid van het plan te twijfelen.

6. CONCLUSIE

ZDG heeft als doel zonnepark Roodehaan Fase IIA te realiseren. Voor deze ontwikkeling dient een planologische procedure te worden gevoerd. De planologische procedure wordt aan de hand van een omgevingsvergunning met toepassing van de crisis- en herstelwet doorlopen.

De uitvoerbaarheid van het initiatief is getoetst aan milieu- en omgevingsaspecten en de bijbehorende regelgeving. Hieruit blijkt dat er geen belemmeringen zijn voor de voorgenomen ontwikkeling en dat het project ruimtelijk en functioneel passend is binnen het projectgebied.

7. BIJLAGEN

